

מסורת הש"ס

א) תוספתא ס"ג, ב) לעיל
ב) שבת ק"ג, ג) גי' רש"א
וה' שמעתי, ה'.

גהות הב"ח

א) ח"ס ד"ה יבועה להו
ב) וי' ר' יוסי אומר ואפילו
נתן תחום שבת לעמיתו:

לעניו רש"י

איישי"ש [איש"א].
קידוש של עושי אכס"ס.
כידמתי' [בישאגור'].
כ"ל של גמירי שוחטין
הט"ו גדרו. שיבה
[שור"א]. משה.
דוליו"ר [דוליו"ר].
שע"ר מעין גרין.
רש"א. מגל. פוסקת.

מוסף רש"י

אין מבקעין עצים.
כ"יט. לא מן הקורות.
הקורות זו על גב זו
הקרקע ושמות לבנין
ד"ש"ב: א"ש של הקורות
המקלות ומקורות לבנין
נבנת מ"ו. ולא מן
הקורה שנשברה
כ"יט. הינה שנכסה
היה והתחיל להספיק
קיימה ואפילו הכי אסור
הואל וכן השמות לא
אח"כ להי' (ש"ו) וע"פ
שעמית משכ"ו ל"ס"ק.
הואל וכן השמות לא
לבנין קיימה. כ"ו לחתק"ל
לענין יומה, כ"ט ב.)

המביא פרק רביעי ביצה

לא.

עין משפט
ג' מצוה

א' א' מ' פ"ג מ' ס"ג מ' ס"ג
י"ט מ' ס"ג מ' ס"ג
י"ט מ' ס"ג מ' ס"ג
י"ט מ' ס"ג מ' ס"ג
י"ט מ' ס"ג מ' ס"ג
י"ט מ' ס"ג מ' ס"ג

רבינו הנגאל

מתני' מביאין עצים
מן השדה מן המכונס.
ומן הקרפף אפילו מן
המפוזר. אמר ר' יודה
אמר שמאלא אין מביאין
עצים אלא מן המכונס
שבקרפף. ואקשינן עליה
והא אגן [תנן] מן הקרפף
ואפילו מן המפוזר
שבקרפף. [ומקשינן מתני'
יחזיקה היא]. דתניא אמר
שמעון בן אלעזר לא
נחלקו ב"ש ובי"ב על
המפוזר שבשדות כו'.
וד' נתן חתק"ל עליו
בתוספתא. אמר רבא
עלי קנים ועלי גמירי
שבקרפף. איצ"ג דכנסתי
ומחב"ו. כיון דאי אמי
דיקא כרילי להו זבברו
להו כמפוזרין דמו ואמרי.
ואי אמת עלייהו מנא
דלא ליבדויהו דיקא שיה.
איבעיא להו ר' יוסי
לקולא קאמר דשמעון ליה
לר' יהודה דאמר איהו
קרפף כל שמן לעיר
והוא דאית ליה פותחת.
וכע"ז ר' יהודה תרתי.
סמך לעיר ופותחת. אמר
לו ר' יוסי בחדא סני.
כל שיש לו פותחת אפילו
אני סמך לעיר. אלא
בדחוק בתוך התחום שבת
שרי. והיינו לקולא. או
דלמא ר' יהודה תרא
בעי סמך לעיר בלבד.
ואיל ר' יוסי והוא
שנכנסין לו בפותחת.
נמצא לו ר' יוסי דבעי
תרתו סמך לעיר ופותחת
והיינו לחומרא. ושטיבא
מדייקא ומהניחין דקנין
כל שנכנסין לו בפותחת.
נמצא דר' יהודה בעי
תרתו. ואמר ליה ר' יוסי
כל שנכנסין לו בפותחת
לא חיישין ליה ואפילו
הוא רחוק שרי. דאי ס"ד
ר' יהודה סמך לעיר
בלבד בעי. ור' יוסי הוא
דבעי תרתו אי הכי והוא
שנכנסין לו בפותחת היה
ליה ליתותי. אלא שיש
לקולא ש"מ. אמר רב סלא
א"ר זכאי הלכה כר' יוסי.
מתני' אין מבקעין [עצים
לאן מן הקורות כו'.
וה' שמעתי, ה'.

מתני' מביאין עצים. התלושים מן השדה שנתקן התחום כיו"ט:
מן המכונס. אם נתקן מערב י"ט דגלי דעמיה דעליהו סמך ואינו
מוקף אצל המפוזרין מוקפין: ומן הקרפף. שהוא משמער ומוקף
כ"יט אפילו מפוזרים שבו לא הקלה מדעתו: סמך לעיר. ממש:

מתני' מביאין עצים מן השדה מן המכונס
ומן הקרפף אפי' מן המפוזר איהו קרפף כל
שסמך לעיר דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר
כל שנכנסין לו בפותחת ואפילו בתוך תחום
שבת: גמ' אמר ר' יהודה אמר שמואל
"אין מביאין עצים אלא מן המכונסין שבקרפף
והא אגן תנן מן הקרפף ואפילו מן המפוזרים
מתניתין יחידאה היא דתניא א"ר שמעון בן
אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על
המפוזרים שבשדות שאין מביאין ועל
המכונסין שבקרפף שמביאין על מה נחלקו
על המפוזרים שבקרפף ועל המכונסין
שבשדות שבית שמאי אומרים לא יביא
ובית הלל אומרים יביא אמר רבא בע"ל
קנים ועלי גמירי אף על גב דמכנפי להו
ומותבי כיון דאי מרילי זיקא מברר להו
כמפוזרים דמו ואסורין ואי אתנה מנא
מתמול עלייהו שפיר דמי: איהו קרפף
וכו': אבעיא להו היכי קאמר כל שסמך
לעיר והוא דאית ליה פותחת ואחא ר' יוסי
למימר כיון דאית ליה פותחת אפילו בתוך
תחום שבת נמי או דלמא הכי קאמר כל
שסמך לעיר בין דאית ליה פותחת בין
דלית ליה פותחת ודוקא דאית ליה פותחת
בתוך תחום שבת ודוקא דאית ליה פותחת
אבל לית ליה פותחת אפילו סמך לעיר נמי
לא ת"ש מודקתני ר' יוסי אומר כל שנכנסין
לו בפותחת ואפילו בתוך תחום שבת
ש"מ רבי יוסי תרתי לקולא קאמר ש"מ
אמר רב סלא אמר רבי ירמיה הלכה
כרבי יוסי להקל: מתני' אין מבקעין
עצים לא מן הקורות ולא מן הקורה
שנשברה כיו"ט ואין מבקעין לא בקרדום
ולא במגרה ולא במגל אלא בקופיץ: גמ'
והאמרת

אית ליה פותחת בין לית ליה פותחת
למתי כל שנכנסים וכו' אלא הכי הוה ליה למתי רבי יוסי אומר
אם יש לו פותחת אפילו אם היה כקוף התחום שרי הוא אם
סמך שרי בלא פותחת ומדנקט כל משמע דיש קרפיפות דאין
לחן פותחת רבי יוסי ודאי תלי טעמיה פותחת דוקא ביו סמך
בין רחוק אבל לישנא קמא ניהא דמנינא פותחת דרבי יוסי
תרתו לקולא אמר וניהא לשון כל שנכנסין דמאי אמרת הוה ליה
למתי אם יש לו פותחת אדרבה אי הוה קאמר הכי הוה
שמע דרבי יהודה לא קמיירי פותחת וליתא דעל כרחק רבי
יהודה פותחת איירי אבל לישנא דכל שנכנסין לו בפותחת
משמע דמיירי פותחת שאם תמני לומר דלא מיירי רבי
יהודה פותחת אם כן רבי יוסי אי אמר תרתו לקולא קשיא
ליה דמאי כל דמשמע דאיירי רבי יהודה בפותחת אדרבה
רבי יהודה לא מיירי פותחת אלא הוה ליה למתי אם יש לו
פותחת וזהו משמע לקמן משמע פירוש רש"י תא שמע מדקתני
רבי יוסי וכו' דהכי משמע מדנקט רבי יוסי לישנא דכל הנכנסין
ובסיפא דמלמיה אנטרין לסיים אפילו בתוך תחום שבת ש"מ
דרי יוסי תרתי לקולא קאמר דאי רבי יוסי פותחת תלי טעמיה
דוקא ואפילו הוא סמך בעי פותחת כל הוה ליה לסיימי ואפילו
בתוך תחום אלא הכי הוה ליה למימר רבי יוסי אומר כל שנכנסין
בה פותחת דמאי אמרת דאלטרין לסיימי רבי יוסי אומר (א) בתוך
תחום שבת לעמיה להמיר פותחת אפילו רחוק מלישנא דכל
הנכנסין נפקא וכו' דהכי קאמר כל הנכנסין בפותחת שרי
אפילו בדחוק אמאי מקיים בדבריו אפילו בתוך תחום שבת
אלא ש"מ דלא בעי לדחוק אלא דוקא למשי שאינו רחוק
וה' שמעתי, ה'.